ՏԵՍԻԼՔ ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ*

Ամեն գիշեր, ուշ ժամերին, երբ ննջում էր աշխարհն համայն,
Նա ծնրադիր ու մտածկոտ Վաղարշապատ քաղաքից դուրս,
Հնձանի մոտ կամ ջրհորի, աղոթում էր պաղատագին,
Հիշում կույսերն անմեղ, անբիծ, հավատի վոհ սուրբ Հռիփսիմյանք.
Անմահ Բանին մատակարար լուսավորիչ կույգ Առաքյալք:
Լոկ աղոթք չէր և կամ խնդրանք նրա խոսքը հոգուց բխած,
Չէր երախտիք նրա համար, որ ինք փրկվեց Խոր Վիրապից,
Դա ծարավն էր, տոչորումը իր Տիրոջ հետ հաղորդության,
Որ բերում էր նրան այդտեղ ամեն գիշեր այդ ուշ ժամին:

Եվ մի գիշեր, երբ խավարն էր պատել չորսդին, աստղերն երկնի
Տարօրինակ մի ճաճանչով փայլում էին պսպղագին,
Երբ ամեն կապ հաղորդության կտրվել էր երկրի վրա
Եվ աղոթքով երանական նա տարվել էր ու վերացել,
Հանկարծ զգաց, որ ինք մասն է զվարթնոց դասին և ոչ մարդկանց:

---

* «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը հրատարակելով «Տեսիլք Հավերժական» բանաստեղծությունը՝ շնորհավորում է հեղինակին՝ Ներսես եպիսկոպոս Պողպատյանին, իր քահանայական ձեռնադրության 25-ամյակի առթիվ: Մաղթում ենք, որ սրբազան հայրը հավերժականի տեսիլքով շարունակի իր ծառայությունը ի սպաս Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու և հայ ժողովրդի:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ճիշտ այդ պահին, բաց երկնքում աստղերն ամեն խմբվեցին,
Լույսն հավաքվեց և դարձավ ծով լուսաճաճանչ մի լուսարձակ
Երկնից երկիր դեպ արձակված, նույն այդ պահին երկնի հրեշտակք
Համանվագ ու քաղցրալուր երգն երգեցին, բյուր օրհնություն
Բերին աշխարհ, նիրհող մարդկանց՝ մեծին, փոքրին ու բոլորին:
Լույսն առավել պայծառացավ, կարծես բացվեց մի պատուհան
Երկնի վրա լուսապայծառ, և այդ լույսի հեղեղի հետ
Իջավ աշխարհն Այրարատյան Աստվածորդին ոսկեպսակ,
Աստվածորդին այն փառահեղ, պերճ զգեստով՝ ոսկի, արծաթ,
Բեհեկներով ակնվական, հպար ակամբ՝ կմրուխտ, հակինթ:
Իջավ աշխարհն Այրարատյան ու իր ձեռքի ոսկի ուռամբ
Բախեց գլխին ժանտ վիշապի, Սանդարամետը դղրդաց
Եվ աստվածներն հին կրոնի ու մպդեպի վառ ատրուշանք
Դարձան մոխիր ու ավերակ, դարձան անցյալ ու հիշատակ;

Խոսեց Արքան տիեզերքի՝ Լուսավորչին Հայաստանի,
«Վայրն այս սուրբ է իմ իսկ իշմամբ և հաճությամբ, կառուցիր տուն
Դու պաշտաման՝ վերածնված փոքու հոտին քո Հայկազյան»:
Նույն այդ պահին, բաց երկնքում ուրվագծվեց լույս շողերով
Նախատիպը Մայր տաճարի, աչքին առջև Տեսանողի:
Հավատի հայր Լուսավորիչն զգլխանքից երանական
Երբ սթափվեց, երեք անգամ խաչակնքեց ու ծնրադրեց,
Որ Տերն իրեն արժանացրեց կենդանության հաղորդվել
Աստվածային սուրբ խորհրդին, հավերժական այս տեսիլքին:

Պալատն ամբողջ քնել էր խոր, մեծ տեսիլքին նա անհաղորդ,
Ննջել էին պահակները տոթ գիշերվա մեղկ թմբիրով:
Ոչ ոք եղավ ականատես, ոչ ոք եղավ ունկամբ վկա
Մեծ տեսիլքին այս աննման, բացի մեկից՝ Լուսավորչից:
Պալատ մտավ Լուսավորիչն առավոտյան վաղ քան արփին,
Փոխվել էր նա, պայծառացել, նոր ավյունով գեղեցկացել,
Հայոց արքա Արշակունի Մեծ Տրդատին նկարագրեց
Տեսիլն ահեղ և փառավոր, նախորդ գիշեր իրեն շնորհված:
Ծունկի իջան հայոց արքան, արքայազունք պալատական,
Եվ ուխտեցին փութանակի, ժողովրդով միասնական,
Կերտել տաճար մի սրբական, ի հիշատակ Աստվածածնին
Սրբուհի մորն Աստվածպարգև Տյառն Հիսուսի՝ «Էջմիածին»:

Այն օրվանից մինչև այսօր, հպար և յոթ հարյուր տարի,
Ժամանակը սլանում է առանց կանգառ ու դադարի.
Կառուցվում է տաճարն այս հին ժամանակի ավերներից,
Վերակերտվում տաճարն այս հին մեր թշնամյաց ավերներից:
Կառուցվում է հավերժական տաճարն հայոց ամբողջ ազգի,
Ձեռամբ մեն մի գահակալի Լուսավորչյան Սուրբ Աթոռի:

Եվ տե՛ս, որդի հայկյան կարմի, դու՝ ժառանգորդ թանկ ավանդի,
Սուրբ Գրիգորն ու մեր նախնիք կառուցեցին տաճարն այս սեգ,
Նա չեղավ լոկ ամրախարիսխ ու նյութեղեն մի կերտըվածք,
Նա եղավ այուն, ոգու տաճար, մի նոր կ՚անքի կանչող տապան:
Դու ծնվեցիր նրա ծոցում, դարձար որդին վերածնված
Նոր Սիովնի, դարձար վկան քո հավատի, պայծառացար,
Ժանտ թշնամու սրի դիմաց կուրծքդ դրիր, չվախեցար:
Քանի անգամ փառքով մեռար ու թաղվեցիր, բայց միշտ հարյար,
Դարե ի դար ուխտի եկար, քո հայրենյաց փառքով սնար,
Եվ ուխտեցիր փառքն հայրենյաց պահել բարձր, սուրբ ու անբիծ,
Եվ փոխանցել այն անաղարտ սերունդներին մեր հայրենյաց:

ՆԵՐՍԵՍ ՎԱՆԱԿԱՆ
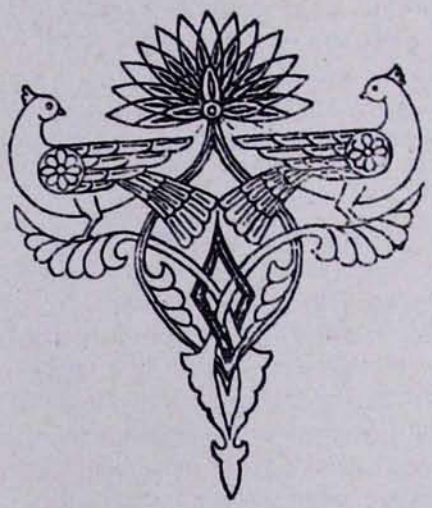
4 փետրվար 1986 թ.